

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
з дисципліни «Паблік Рілейшнз»

Викладач:

проф. Заблодська І.В.

Сєвєродонецьк 2021

ЗМІСТ

Вступ

1. Курсова робота як кваліфікаційне дослідження

2. Послідовність виконання курсової роботи

3. Вимоги до оформлення курсової роботи

Додатки

ВСТУП

Зв'язки з громадськістю, також **піар** ([англ. public relations, PR](#)) — діяльність, спрямована на досягнення взаємопорозуміння та згоди між людьми, соціальними групами, класами, націями, державами на основі цілеспрямованого формування громадської думки та управління нею.

У вузькому розумінні — це систематична діяльність компанії, що спрямована на зміну переконань, ставлення, думок (опіній) та поведінки різних груп людей (цільових груп) стосовно компанії, її продуктів, послуг, а також конкретних проблем, ідей та дій. PR водночас може бути достатньо оперативним інструментом комунікаційної стратегії компанії, реалізуючи довгострокові задачі зі:

- створення та підтримки корпоративної репутації компанії,
- налагодження необхідних контактів,
- переконання конкретних цільових груп.

Особливою формою зв'язків з громадськістю є лобіювання, під яким прийнято розуміти процес легітимного впливу на чітко визначені законом органи влади, а також на їх посадових і службових осіб з боку зареєстрованих та акредитованих у встановленому порядку осіб з метою закріплення власних інтересів чи інтересів третіх осіб (замовників) у нормативно-правових актах, що приймаються^[1]. Лобіювання пройшло шлях від корупційної практики до законодавчо врегульованої форми зв'язків громадськості з владою

1. Курсова робота як кваліфікаційне дослідження

В професійній підготовці фахівця (маркетолога) велику роль грає **курсва робота** по PR як самостійне учбове наукове дослідження студента.

Курсова робота допомагає студентам систематизувати одержані теоретичні знання, перевірити якість цих знань, оволодіти первинними навиками проведення

сучасних досліджень. На цьому етапі вже можна визначити: здатність студента самостійно осмислити проблему; творчо, критично її досліджувати; уміння підібрати, аналізувати і систематизувати одержані знання при рішенні практичних задач; формулювати висновки, пропозиції і рекомендації по темі дослідження.

Курсова робота виконується студентом під керівництвом наукового керівника, згідно завданню, затвердженому кафедрою і тематиці.

Курсова робота – це кваліфікаційне учбове дослідження студента, яке виконується у вищому учбовому закладі. Курсова робота представляє комплексний характер і зв'язана з використанням придбаних студентом знань, умінь і навиків по спеціальних дисциплінах.

В більшості випадків курсова робота є більш глибокою (детальною) розробкою теми курсової роботи. Курсовою роботою передбачено систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань за фахом і використання їх при рішенні конкретних наукових, практичних і інших знань.

Текст курсової може бути використаний студентом для подальшого написання і оформлення доповіді на студентську наукову конференцію, реферату, статті, тез.

2.Послідовність виконання курсової роботи

Курсова робота по PR має свою специфіку і тому її деталі завжди необхідно погоджувати з науковим керівником.

Виконання курсової роботи ділиться на три основні етапи:

- підготовчий;
- етап роботи над змістом;
- заключний етап;

Введення доцільно писати після того, як написана основна частина курсової роботи. У введенні обґрунтовується актуальність теми, що вивчається, її практичне значення; визначається об'єкт, предмет, мета і задача дослідження;

розглядаються методи, за допомогою яких воно проводилося; розкривається структура роботи і її основний зміст.

Підготовчий етап починається з **вибору теми** курсової роботи, її осмислення і обґрунтування. Перевага дається темі, при розробці якої студент може проявити максимум особистої творчості і ініціативи, підгодувати практичну частину курсової роботи. Разом з науковим керівником визначаються межі розкриття теми. При узгодженні **об'єкту, предмету і мети** досліджень необхідно враховувати те, що між ними і темою курсової роботи є логічні зв'язки.

Об'єктом дослідження є вся сукупність відносин різних аспектів теорії і практики науки, яка служить джерелом необхідної для студента інформації. **Предмет** дослідження – це тільки те, що підлягає безпосередньому вивченню в даній дослідницькій роботі, є головним, визначаючим. Таким чином, предмет дослідження є більш вузьким, обмеженим ніж об'єкт.

Визначаючи об'єкт, необхідно знайти відповідь на питання: що розглядається? Разом з цим предмет визначає перспективи розгляду, дає уявлення про зміст об'єкту дослідження, про те, які нові відносини (економічні), властивості, поняття об'єкту розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується, а предметом – те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Кінцевий результат дослідження передбачає рішення студентами проблемної ситуації, яка відображає суперечність між станом об'єкту дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування. Кінцевий результат відображає очікуваний позитивний ефект: перший – у вигляді суспільної користі; другий – у вигляді конкретної користі, що відноситься до основного предмету дослідження.

Перший розділ курсової роботи має бути присвячений саме теоретичним питанням використання інструментів PR. А другий розділ курсової роботи має бути присвячений практичному аспекту використання інструментів PR.

Виконання завдання дослідницької роботи неможливе **без ознайомлення з основними літературними джерелами** по темі. З метою повного їх виявлення необхідно використовувати різні джерела пошуку: каталоги і картотеки випускної кафедри і бібліотеки університету, провідних наукових бібліотек міста, бібліотечні допомоги, монографії, автореферати дисертацій, словники, спеціальні тематичні і періодичні видання і т.д.

Під час літературних пошуків необхідно з'ясувати стан вивченої вибраної теми сучасною наукою, щоб не повторювати в роботі загальноновизнаних істин. Доцільно скласти картотеку на все бібліографічні джерела, оскільки вона зручна тим, що її завжди можна доповнити новими матеріалами, контролювати повноту підбору по кожному розділу курсової роботи. Дані картотеки використовуються надалі для складання списку використаних джерел.

Складена по темі дослідницькій роботі картотека представляється на перевірку науковому керівнику. Після узгодження і твердження студент приступає до її вивчення і переходить до другого етапу роботи над дослідженням.

Другий етап – етап роботи над змістом курсової роботи. Правильна і логічна структура роботи – це запорука успіху розкриття теми дослідження.

Тема повинна бути розкрита без порушення логіки, тому починаючи працювати над розділом, необхідно намітити (визначити) його головну ідею, а також тези кожного підвідділу. Тези необхідно підтверджувати фактами, думками різних авторів, аналізом конкретного практичного досвіду. Необхідно уникати безсистемного викладу фактів.

Думки повинні бути зв'язані між собою логічно, весь текст повинен бути підлеглий одній головній ідеї. Один висновок не повинен суперечити іншому. А тільки усилювати (підкріплювати) його. Якщо висновки не зв'язані між собою, текст втрачає свою цілісність. Один доказ повинен виходити з іншого.

Оперативно і в повному об'ємі зібрати матеріал, узагальнити його і систематизувати допоможе оволодіння студентом основними **методами дослідження**: наглядом, експериментом, анкетуванням, математичними методами обробки даних, порівняльним аналізом і т.д. Кращий результат можна досягти при

комплексному використуванні цих методів, проте слід мати у вигляді, що залежно від теми дослідження, специфіки предмету і конкретних умов окремі методи можуть мати переважне значення.

Накопичуючи і систематизуючи факти, слід уміти визначити їх достовірність, істотні ознаки для наукової характеристики, аналізу, порівняння. Аналіз зібраних матеріалів слід проводити комплексно, з урахуванням всіх сторін діяльності підприємства, організації. Порівняльний аналіз допоможе виділити головне, прослідити зміни, що відбулися протягом останніх років, виявити закономірності, проаналізувати причини труднощів, визначити тенденції і перспективи подальшого розвитку.

Кількісні дані, що ілюструють практичний досвід роботи можна проаналізувати методом ранжирування, розташувавши матеріал по роках, звівши його в статистичні таблиці, таблиці для порівняння і т.д., що дозволить зробити конкретні висновки.

Таким чином, широке використання відомих в науці методів накопичення, вивчення, систематизації фактів і практичного досвіду в цілому дасть можливість виконати основне завдання курсового дослідження: об'єднати різні знання в цілісну систему, вивести тенденції розвитку теорії і практики економічної сфери діяльності.

Заключний етап роботи над курсовою роботою передбачає написання студентом вступу, висновки, оформлення списку використаних джерел, додатків, редагування тексту, його доробка з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка роботи до захисту.

Логічним завершенням курсової роботи є **висновок**. Головна його мета – підсумок проведеної роботи. Висновок представляється у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим задачам. Основна вимога до заключної частини – не повторювати зміст вступу, основної частини і висновків по розділах.

Список використаних джерел складається на підставі робочої картотеки і відображає об'єм використаної літератури, і ступінь вивченої дослідженої теми, є

«візитною карткою» автора роботи, його професійним виглядом, свідчить про рівень володіння навиками роботи з науковою літературою. Складаючи цей список необхідно дотримуватися вимог державного стандарту і методичних вказівок кафедри маркетингу. Бібліографічні записи в списку джерел повинні мати порядкові номери, які в тексті роботи вказуються в квадратних дужках (при посиланнях на джерело).

Завершуючи написання курсової роботи необхідно систематизувати ілюстраційний матеріал, який можна давати в тексті або оформляти у вигляді додатків.

Літературне оформлення курсової роботи є важливим елементом її виконання і одним з головних на яке звертає увагу комісія при оцінці під час захисту. Перш за все враховується змістовний виклад матеріалу (логічність, послідовність, повнота використання наукових джерел, письменність, відповідність стандартам і прийнятим правилам), текст роботи, список використаних джерел, оформлення титульного листа.

Захист курсової роботи здійснюється згідно графіка, затвердженого завідуючим кафедри маркетингу у присутності комісії у складі наукового керівника.

3. Вимоги до оформлення курсової роботи

Матеріал курсової роботи слід надати у такій послідовності:

- титульний аркуш;
- реферат;
- зміст (додаток А і Б);
- вступ;
- основна частина з двох розділів;
- висновки;
- список використаних джерел;

- додатки.

Завершену й оформлену належним чином роботу обов'язково підписує автор на титульній сторінці. Мова курсової роботи (бажано) державна, стиль - науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок; послідовність логічна.

Робота має бути обов'язково надрукована на одному боці аркушів стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). Текст розташовується через 1,5 міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці з мінімальною висотою шрифту в 1,8 мм (комп'ютерний набір - 14 кегель, шрифт Times New Roman). Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3. Текст курсової роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку - 20 мм, з правого - 10 мм, зверху - 20 мм, знизу - 20 мм. Вписувати у друкований текст окремі іншомовні слова, формули, умовні позначення можна чорнилом, пастою тільки чорного кольору. При цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок всіх розділів та параграфів роботи. Текст основної частини роботи поділяється на розділи і параграфи згідно із планом, затвердженим у завданні на виконання курсової роботи.

Заголовки структурних частин курсової роботи: "ЗМІСТ", "ВСТУП", "ГЛАВА" або "РОЗДІЛ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ", "ДОДАТКИ" друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам в основному тексті. Кожну структурну частину курсової роботи слід починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після неї, проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ не нумерують як розділи. Номер розділу або глави ставиться після слів "РОЗДІЛ" або "ГЛАВА". Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад, "1.4" (четвертий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше або на наступну сторінку. Якщо вони містяться на окремих сторінках курсової, їх включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є понад формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках. На всі ілюстрації мають бути посилання в тексті.

Ілюстрації позначають словом "РИС", і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка: наприклад, "Рис. 1.2" (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

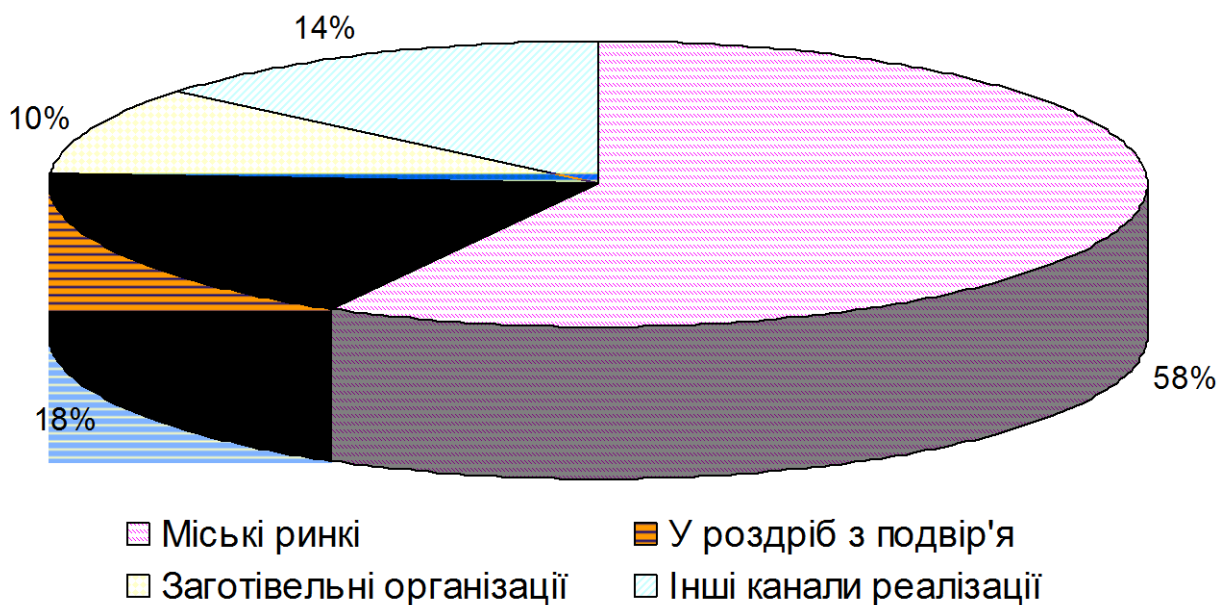

Рис. 1.5 - Структура реалізації господарствами молочної продукції у 2006 році

Таблиці нумерують послідовно у межах розділу. У правому верхньому куті розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, "Таблиця 2.3" (третя таблиця другого розділу), нижче вказується назва таблиці.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: "Продовження табл. 2.3" та "Закінчення табл. 2.3" (на останній сторінці таблиці). У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово "Таблиця" починають із великої літери. Назву не підкреслюють. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту тексту або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Таблиця 2.1 – Аналіз викання плану по асортименту

Продукція	2017 рік	2018 рік	
		за планом	фактично
А	43566	46789	48765
Б	23456	24578	26709
В	24578	25678	28765
Г	3423	1235	2356
Д	3456	3456	3456

Формули в роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: "(3.1)" (перша формула третього розділу).

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне - з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки, після формули ставиться кома. Формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:). Інтегральний показник конкурентоспроможності товару обчислюють за допомогою формули 2.1:

$$N_i = N_t + N_e, \quad (2.1)$$

де N_i , - інтегральний індекс конкурентоспроможності товару:

N_t - показник конкурентоспроможності за технічними параметрами:

N_e - показник конкурентоспроможності за економічними показниками.

Посилання на джерела інформації в тексті курсової роботи слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками,

наприклад:"... у працях [1-9]....". Посилання на ілюстрації до курсової роботи оформлюють порядковим номером ілюстрації: наприклад, "рис. 2.3"; на формули - порядковим номером формули: наприклад, "у формулі (3.1)" Посилання у тексті на таблиці пишуть повністю: наприклад, "у таблиці 1.2".

Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Додатки оформлюються як продовження курсової роботи і розміщуються у порядку появи посилань у тексті курсової роботи або у алфавітному порядку.

Додаток повинен мати заголовок, написаний малими літерами з першої великої літери симетрично відносно тексту сторінки.

Додаток А

Зразок змісту курсової роботи

на тему: „Використання інструментів PR: публічні виступи”

ВСТУП (1-2 сторінки)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ PR (20 - 30 сторінок)

1.1. Сутність та зміст інструментів PR

1.2. Публічні виступи, як інструмент PR

1.3. Структура, елементи та особливості формування публічних виступів.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТУ PR:

ПУБЛІЧНІ ВИСТУПИ (20 – 25 сторінок)

2. 1. Досвід використання публічних виступів, як інструменту PR в Україні

2.2. Досвід використання публічних виступів, як інструменту PR у світі

ВИСНОВКИ (2 – 3 сторінки)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (2 – 3 сторінки)

ДОДАТКИ

Додаток Б

Зразок змісту курсової роботи

на тему: „Використання інструментів PR: публіситі”

ВСТУП (1-2 сторінки)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ PR (20 - 30 сторінок)

1.1. Сутність та зміст інструментів PR

1.2. Пабліситі, як інструмент PR

1.3. Структура, елементи та особливості формування публіситі.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТУ PR:
ПАБЛІСИТІ (20 – 25 сторінок)

2. 1. Досвід використання публіситі, як інструменту PR в Україні

2.2. Досвід використання публіситі, як інструменту PR у світі

ВИСНОВКИ (2 – 3 сторінки)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (2 – 3 сторінки)

ДОДАТКИ